

Alte Drucke

Libri de Medicina Mentis, Posthac Edendi, Conspectus, Sive Index

Lange, Joachim

[Erscheinungsort nicht ermittelbar], 1703

Pars I. de Mentis Aegritudine.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154811

CONSPECTUS SPECIALIS.

PARS I. de

Mentis Ægritudine.

CAP. I. de

Natura mentis in genere.

PER *mentem* h. l. intelligitur *pars* hominis
immortalis. n. 1.

Mens immortalis est a Deo immortali. n. 2.

Ergo DEUS conditor *primarium* mentis est
objectum. n. 3.

Hujus objecti ut fieret particeps mens, condita
est cum facultate *intelligendi*, *desiderandi*, *re-*
cipiendi & *acquiescendi*. n. 4.

Hæ quatuor facultates *primariæ* possunt referri
ad duas, *intellectum* & *voluntatem*. n. 5.

Eadem facultates in conversione ad objecta gau-
dent *libertate*, unde *affectuum* origo. n. 6.

Mentis sine corpore consideratæ objecta sunt spi-
ritualia & nobilissima n. 7.

Ob mundum corporeum DEUS menti dedit cor-
poris habitaculum. n. 8.

Hinc mens accepit objecta corporea & secundaria,
& ob hoc ministerium sensuum n. 9.

Ad formandas vero de objectis ideas vis intelli-
gendi se exerit per *ratiocinationem*. n. 10.

A §.

Hæc

Hæc facultas per se tantum est *umbratilis*, non tam res quam rerum imagines formans ac servans.
n. 11.

Ceteræ facultates autem ob obsectorum realium præsentiam sunt, *reales*. n. 12.

A facultatum realium constitutione dependet constitutio facultatis *umbratilis*. n. 13.

Quis ordo naturalis ac iustus in harum facultatum regimine ac usu? n. 14.

CAP. II. de

Ægritudinis natura ac ortu.

Mentis corruptio e principiis philosophicis patet. n. 1.

Speciatim ex reliquis, tanquam magnifici palatii ruderibus. n. 2.

Ex defectu sufficientis principii, seu luminis. n. 3.

Ex defectu finis scilicet veritatis. n. 4.

E præpostero ac confuso actu. n. 5.

Ex corruptione & inversione singularum facultatum. n. 7.

Hinc in specie mens conditorem suum non recte agnoscit. n. 8.

Nec confuse agnitum debitis afficit laudibus. n. 9.

Nec ad illum, ut unicum scopum, se suæque omnia unice refert. n. 10.

Nec conditoris sui voluntatem utcumque agnitam implet. n. 11.

Neque hæc præstare potest. n. 12.

Sani-

Sanitatis in mente reliquæ sunt admodum tenues
etiam in rebus naturalibus. n. 13.

Quod ipsa etiam Mathesis comprobatur. n. 14.

Et similitudines a sole & luna, nec non ab arte Me-
dica & pictoria, illustrant. n. 15.

Summa ergo mentis, & hinc totius hominis, est
corruptio, n. 16.

Refelluntur tres objectiones:

1. corruptionem non in ipsis animæ facultatibus,
sed tantum in abusu libertatis esse. n. 17.

2. Mentis sanitatem non sine mente si ratione sana
impugnari. n. 18.

3. Mentis ægritudinem inducere Scepticismum
n. 19.

Hiatus inter mentem ægram & veritatem plerisque
Philosophis neglectus. n. 20.

Hinc errata sex primaria, infinitorum aliorum
fontes. n. 21.

Quæ non possunt tolli, nisi impleto hiato n. 22.

Dammum ex implendi hiatus neglectu demonstra-
tur philosophorum gentilium exemplo n. 23.

Mentis corruptionem & restitutionem obscurius
docet philosophia sanior, clarius *revelatio*. n. 24.

Cui *revelatio* hic non sit seponenda? n. 25. 26.

Revelatio philosophiæ juncta quid de integritate
& corruptione mentis doceat? n. 27.

Adamus fuit ante lapsum eruditissimus, vel potius
sapientissimus. n. 28.

Lapsu & sibi & generi humano ruditatem induxit,
denuo erudiendam. n. 29.

Intel-

Intellectus ruditas semper conjuncta est cum per-
versitate voluntatis, simul inducta. n. 30.

Subjunguntur mentis corruptæ imagines in ho-
mine ac agro in cultu, in agro, nec non in con-
clavi incompósito ac tenebroso n. 31, 32, 33, 34.

C A P. III. de

Aegritudinis Progressu.

AEgritudo naturalis augetur perversa libero-
rum *educatione* & noxia cum noxiis *con-*
versatione, n. 1.

Educatio est vel *domestica* vel *scholastica* n. 2.

Domestica corruptissima est. n. 3.

Nec melior vulgo est *scholastica*, errorum gene-
trix. n. 4. 5.

Cū adolescentibus adolescit mentis corruptio. n. 6.

Ad mentem sanandam nihil ineptius est vulgari
Logica ac disciplinis reliquis. n. 7.

De natura & facultatibus mentis crassa plerumque
est in Scholis ignorantia n. 8.

Non emendantur primariæ mentis facultates. n. 9.

Præjudiciū in Scholis cōmune de eruditione. n. 10.

Scholæ rectius constitutæ, quæ tamen raræ, hic non
notantur. n. 11.

Scholasticam institutionem excipit *Academica*,
vulgo peruersissima. n. 12. 13.

Institutionis & privatæ & publicæ & hujus vel
scholasticæ vel Academicæ damna auget prava
conversatio. n. 14.

Nec non *inconsulta* librorum lectio, n. 15.

C A P.

C A P. IV. de

Corruptionis innata ac per pravam institutionem auctæ effectibus.

Depravationis effectus est aucta animi agritudo, præter *malitiam* variis sese præjudiciis prodens, n. 1, 2.

Quid & quot generum sint præjudicia, scilicet ignorantie, nimie confidentie, nimie diffidentie, pravorum motuum, n. 3, 4. hinc

Membr. 1. de

Præjudiciis ignorantie.

Quid sint præjudicia ignorantie simplicis, n. 1.

In quibus sint? n. 2.

Quomodo committantur? n. 3.

Præjudicia ignorantie auctæ s. compositæ n. 4.

Simplicis & auctæ ignorantie præjudicia, imagine adumbrata, n. 5.

Membr. 2. de

Præjudiciis nimie Confidentie.

Nimia Confidentia alia est respectu nostri, alia respectu aliorum, n. 1.

Nimie Confidentie erga nos indoles ac fructus, philautia n. 2.

Philautia noxios fert fructus, quorum præcipui sunt 1. *superbia* & *contemptus* aliorum, n. 3.

2. *Fastus* & *persuasio* de singulari eruditione, superbiam augens, n. 4.

3. *Incogitantia*, n. 4.

4. *Im-*

4. *Impatientia* n. 5.
 5. *Præcipitantia*, præjudicium longe frequentissimum. n. 6, 7.
 6. *Pertinacia* n. 8. Hinc errorum ex hoc fonte multiplicatio. n. 9.
 Nimia *Confidentia erga alios* gignit præjudicium *auctoritatis & credulitatis* n. 10.
 Unde in errorem inducit respectus *titulorum, numerum ac dignitatum*, n. 11.
 Nec non *famæ*. n. 12.
Externæ speciei ac pompæ n. 13.
Ætatis, nationis, sectæ ac sexus. n. 14.
Amoris, timoris, reverentiæ. n. 15.
Antiquitatis, consuetudinis. n. 16.
Novitatis n. 17
 Hinc nova errorum seges n. 18.

Membr. 3. de

Præjudiciis nimia Diffidentia.

- Hæc itidem est. vel
 De *nobis ipsis* n. 2.
 Sæpe viribus in rebus naturalibus minus æquo tribuitur. n. 3.
 Hinc porro opinio de *adversariis* in natura per gratiam sananda. n. 4.
 Effectus hujus Diffidentie. n. 5
 Nimia Diffidentie *de aliis* origo n. 6; *character* n. 7. effectus, *scepticismus*. n. 8.

Membr. 4. de

Præjudiciis pravorum motuum.

Horum

Horum præjudiciorum natura, differentia ac fundamentum. n. 1, 2.

Affectus aliter considerat Logici 9, aliter Ethicus n. 3.

Corruptus affectus, errorum genitor, potissimum triplex. *Cupiditas gloriæ, opum ac voluptatum.* n. 4.

Hinc errores generales & speciales n. 5.

Et ex his novi motus, novorum errorum causæ n. 6.

De corrupto affectu triplici speciatim.

De

Præjudiciis ex cupiditate gloriæ.

De his in genere. n. 7.

In specie de honoribus. n. 8.

De contemptu. n. 9.

De injuria. n. 10.

De nobilitate ac obscuritate generis aut sortis. n. 11.

De bona ac mala fama. n. 12.

De luxu vestium. n. 13.

De

Præjudiciis ex cupiditate opum.

De his in genere. n. 14.

In specie de divitiis. n. 15.

De paupertate. n. 16.

De jactura bonorum. n. 17.

De

Præjudiciis ex cupiditate Voluptatum.

De his in genere n. 18.

In specie de libidine n. 19.

De ebrietate. n. 20.

De

De corporis recreationibus, n. 21.

Hinc ἀναγκαστικῶς generalis, qua docetur officium boni Logici & bonæ Logicae n. 22.

Characteres hominis rudis, indocti, ἀλόγῃ, n. 23.

P A R S. II. de

Mentis ægræ Sanatione.

C A P. I. de

Sanationis Principiis & Adjuventis in genere.

DE his in genere, n. 1.
In specie de lumine naturali, n. 2.
De Lumine supernaturali, minime excludendo, n. 3.

A multis vero indignissime & infelicissime excludo, n. 4, 5.

De Institutione, n. 6. quo etiam pertinet Conversatio & Lectio, n. 7.

De Exercitatione, n. 8.

De usu desideriorum haud excludendo, n. 9.

De singulis seorsum, hinc

C A P. II. de

Uso Luminis Naturalis.

CUr ab hoc sit faciendum sanandæ mentis initium in ætate tenera, n. 1. & adulta, n. 2.
Luminis naturalis usus imagine illustratus, n. 3.
Ejus fundamentum: Homo est sui conscius, n. 4.

Hæc